

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 1. decembra 2020 *

„Predhodno odločanje – Direktiva 96/71/ES – Člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) – Napotitev delavcev na delo v okviru opravljanja storitev – Vozniki tovornih vozil v mednarodnem prevozu – Področje uporabe – Pojem ‚napoteni delavec‘ – Kabotaža – Člen 3(1), (3) in (8) – Člen 56 PDEU – Svoboda opravljanja storitev – Kolektivne pogodbe, razglašene za splošno veljavne“

V zadevi C-815/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske) z odločbo z dne 14. decembra 2018, ki je na Sodišče prispela 21. decembra 2018, v postopku

Federatie Nederlandse Vakbeweging

proti

Van den Bosch Transporten BV,

Van den Bosch Transporte GmbH,

Silo-Tank Kft,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, L. Bay Larsen (poročevalec) in N. Piçarra, predsedniki senatov, C. Toader, sodnica, M. Safjan, D. Šváby, S. Rodin, F. Biltgen, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos in P.G. Xuereb, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. januarja 2020,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Federatie Nederlandse Vakbeweging J. H. Mastenbroek, advocaat,
- za Van den Bosch Transporten BV, Van den Bosch Transporte GmbH in Silo-Tank Kft R. A. A. Duk in F. M. Dekker, advocaten,

* Jezik postopka: nizozemščina.

- za nizozemsko vlado J. Langer in M. K. Bulterman, agenta,
- za nemško vlado J. Möller, agent,
- za francosko vlado A.-L. Desjonquères, C. Mosser, R. Coesme in A. Ferrand, agenti,
- za madžarsko vlado M. Z. Fehér, M. M. Tátrai in Zs. Wagner, agenti,
- za poljsko vlado B. Majczyna, D. Lutostańska in A. Siwek-Ślusarek, agenti,
- za Evropsko komisijo W. Mölls, B.-R. Killmann in M. van Beek, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30. aprila 2020

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 56 PDEU ter člena 1(1) in (3), člena 2(1) in člena 3(1) in (8), prvi pododstavek, Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 2, str. 431).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Federatie Nederlandse Vakbeweging (nizozemska zveza sindikatov) (v nadaljevanju: FNV) ter družbami Van den Bosch Transporten BV, Van den Bosch Transporte GmbH in Silo-Tank Kft zaradi uporabe Collectieve arbeidsovereenkomst Goederenvervoer (kolektivna pogodba, ki se uporablja v sektorju prevoza blaga, v nadaljevanju: KP za prevoz blaga) za voznike, ki prihajajo iz Nemčije in Madžarske, v okviru pogodb o zakupu vozil za mednarodni prevoz.

Pravni okvir

Direktiva 96/71

- 3 V uvodnih izjavah 4 in 5 Direktive 96/71 je navedeno:
 - „(4) ker ima opravljanje storitev lahko obliko bodisi izvajanja dela s strani nekega podjetja na lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi pogodbe, sklenjene med tem podjetjem in pogodbenico, kateri so storitve namenjene, bodisi posredovanje dela delavcev, v okviru javnega ali zasebnega naročila;
 - (5) ker je za uveljavljanje čezmejnega opravljanja storitev potreben obstoj lojalne konkurence in ukrepov, ki varujejo spoštovanje pravic delavcev“.
- 4 Člen 1 te direktive, naslovljen „Področje uporabe“, določa:
 - „1. Ta direktiva se uporablja za podjetja s sedežem v kateri od držav članic, ki v okviru čezmejnega opravljanja storitev napotijo delavce v skladu s členom 3 na ozemlje katere od držav članic.
 - 2. Ta direktiva se ne uporablja za posadke podjetij trgovske mornarice.

3. Ta direktiva se uporablja, kolikor podjetja iz odstavka 1 uporabljajo katerega od naslednjih čezmejnih ukrepov:

- (a) napotijo delavce na ozemlje katere od držav članic na lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi pogodbe, sklenjene med podjetjem, ki je delavce napotilo[, in pogodbenico, kateri so storitve namenjene, pod pogojem, da v času napotitve obstaja delovno razmerje med podjetjem, ki delavca napoti[, in delavcem;

ali

- (b) napotijo delavce v ustanovo ali podjetje, ki je v lasti skupine na ozemlju katere od držav članic, pod pogojem, da v času napotitve obstaja delovno razmerje med podjetjem, ki delavca napoti[, in delavcem;

ali

- (c) kot podjetje ali agencija za začasno zaposlovanje posredujejo delo delavca podjetju uporabniku, s sedežem ali dejavnem na ozemlju katere od držav članic, pod pogojem, da v času napotitve obstaja delovno razmerje med podjetjem ali agencijo za začasno zaposlovanje in delavcem.

[...]“.

5 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Opredelitev“, določa:

„1. Za namene te direktive pomeni ‚napoteni delavec‘ delavca, ki za omejen čas opravlja delo na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri običajno dela.

2. Za namene te direktive je opredelitev delavca tista, ki se uporablja v zakonodaji države članice, na katere ozemlje je delavec napoten.“

6 Člen 3 te direktive, naslovljen „Določbe in pogoji za zaposlitev“, določa:

„1. Države članice poskrbijo, da ne glede na to, katera zakonodaja se uporablja za delovno razmerje, podjetja iz člena 1(1) zagotovijo delavcem, ki so napoteni na njihovo ozemlje, pogoje za delo in zaposlitev v zvezi z naslednjimi zadevami, ki so urejene v državi članici, v kateri se opravlja delo:

– z zakonom ali drugim predpisom

in/ali

– s kolektivnimi pogodbami ali arbitražnimi odločbami, razglašenimi za splošno veljavne v smislu odstavka 8, kolikor zadevajo dejavnosti, omenjene v Prilogi:

- (a) maksimalni delovni čas in minimalni počitek;
- (b) minimalni plačani letni dopust;
- (c) minimalne urne postavke, tudi za nadurno delo; ta točka se ne uporablja za programe dodatnega kolektivnega pokojninskega zavarovanja;
- (d) pogoje za posredovanje dela delavcev, zlasti kadar gre za delavce, ki jih zagotovijo podjetja za začasno zaposlovanje;
- (e) zdravje, varnost in higiena pri delu;
- (f) varnostni ukrepi glede pogojev za delo in zaposlitev za noseče ženske ali ženske, ki so pred kratkim rodile, za otroke in mlade;
- (g) enako obravnavanje moških in žensk in druge določbe o nediskriminiranju.

[...]

3. Po posvetovanju s socialnimi partnerji se lahko države članice v skladu s svojo tradicijo in prakso odločijo, da ne bodo uporabljale prvega pododstavka odstavka 1(c) v primerih iz člena 1(3)(a) in (b), če napotitev ne traja več kot en mesec.

4. Države članice lahko v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso določijo, da je mogoče odstopati od prvega pododstavka odstavka 1(c) v primerih iz člena 1(3)(a) in (b) kot tudi od sklepov držav članic v smislu odstavka 3 tega člena, v skladu s kolektivno pogodbo v smislu odstavka 8 tega člena v zvezi z enim ali več sektorji, kadar napotitev ne traja več kot en mesec.

[...]

8. „Kolektivne pogodbe ali arbitražne odločbe, razglašene za splošno uporabne“ pomenijo kolektivne pogodbe ali arbitražne odločbe, ki jih morajo spoštovati vsa podjetja na zadevnem geografskem območju in poklicu ali panogi.

Če ni sistema za razglasitev kolektivnih pogodb ali arbitražnih odločb za splošno veljavne v smislu prvega pododstavka, se lahko države članice odločijo, da izhajajo iz:

- kolektivnih pogodb ali arbitražnih odločb, ki imajo splošen učinek za vsa podobna podjetja na zadevnem geografskem območju in poklicu ali panogi[.]

in/ali

- kolektivn[ih] pogodb, sklenjen[ih] med najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev na nacionalni ravni in ki se jih uporablja na ozemlju celotne države,

pod pogojem, da njihova uporaba s strani podjetij iz člena 1(1) zagotavlja v zadevah, navedenih v prvem pododstavku odstavka 1 tega člena, enako obravnavanje v teh podjetjih in v drugih podjetjih iz tega pododstavka, ki so v podobnem položaju.

[...]

10. Ta direktiva ne onemogoča državam članicam, da uporabljajo v skladu s Pogodbo za nacionalna podjetja in za podjetja iz drugih držav, na podlagi enakega obravnavanja:

- pogoje za delo in zaposlitev za druge zadeve kot za tiste, navedene v prvem pododstavku odstavka 1, kolikor gre za predpise na področju javnega reda,
- pogoje za delo in zaposlitev, opredeljene v kolektivnih pogodbah ali arbitražnih odločbah v smislu odstavka 8 in v zvezi z drugimi dejavnostmi, kot so navedene v tej prilogi.“

Direktiva 2014/67/EU

- 7 Člen 9(1) Direktive 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71 in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL 2014, L 159, str. 11) določa:

„Države članice lahko uvedejo samo upravne zahteve in nadzorne ukrepe, potrebne za zagotavljanje učinkovitega spremljanja skladnosti z obveznostmi iz te direktive in Direktive [96/71], če so te zahteve in ukrepi upravičeni in sorazmerni v skladu s pravom Unije.

V ta namen lahko države članice uvedejo zlasti naslednje ukrepe:

[...]

- (b) obveznost, da se med obdobjem napotitve v tiskani ali elektronski obliki hranijo ali dajo na razpolago in/ali zadržijo izvodi pogodbe o zaposlitvi ali enakovrednega dokumenta v smislu Direktive Sveta [z dne 14. oktobra 1991 o obveznosti delodajalca, da zaposlene obvesti o pogojih, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje] 91/533/EGS [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 2, str. 3)], kadar je ustrezno, vključno z dodatnimi informacijami iz člena 4 navedene direktive, plačilnih listov, evidenc prisotnosti, v katerih so razvidni začetek, konec in trajanje dnevnega delovnega časa, ter dokazila o izplačanih plačah ali izvodi enakovrednih dokumentov, in sicer na dostopnem in jasno določenem mestu na ozemlju napotitve, kot je delovno mesto ali gradbišče ali za mobilne delavce v prometnem sektorju sedež operacij ali vozilo, s katerim se storitve opravljajo;

[...]“.

Direktiva (EU) 2020/1057

- 8 V uvodni izjavi 7 Direktive (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71 in Direktivo 2014/67 za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL 2020, L 249, str. 49) je navedeno:

„[...] Določbe o napotitvi delavcev iz Direktive 96/71[...] [...] se uporabljajo za sektor cestnega prevoza [...]“.

Uredba (ES) št. 1072/2009

- 9 V uvodni izjavi 17 Uredbe (ES) št. 1072/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (UL 2009, L 300, str. 72, in popravek v UL 2009, L 300, str. 72) je natančno navedeno, da se določbe Direktive 96/71 uporabljajo za prevozna podjetja, ki opravljajo kabotažo.
- 10 Člen 2 te uredbe, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„Za namene te uredbe:

[...]

3. ‚država članica gostiteljica‘ pomeni državo članico, v kateri cestni prevoznik opravlja dejavnost in ki ni država članica sedeža cestnega prevoznika;

[...]

6. ‚kabotaža‘ pomeni notranji cestni prevoz za najem ali plačilo, ki se začasno opravlja v državi članici gostiteljici skladno s to uredbo;

[...]“.

- 11 Člen 8 navedene uredbe, naslovljen „Splošno načelo“, v odstavku 2, prvi pododstavek, določa:

„Ko je blago, ki se prevaža v okviru dohodnega mednarodnega prevoza, dostavljeno, se cestnim prevoznikom iz odstavka 1 dovoli opravljanje do treh kabotaž z istim vozilom, ali – v primeru spojenih vozil – z motornim vozilom tega istega vozila po mednarodnem prevozu iz druge države članice ali tretje države v državo članico gostiteljico. Zadnje razkladanje v okviru kabotaže pred zapustitvijo države članice gostiteljice se izvrši v 7 dneh od zadnjega razkladanja v državi članici gostiteljici v okviru dohodnega mednarodnega prevoza.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 12 Van den Bosch Transporten je prevozno podjetje, katerega prostori so v Erpu (Nizozemska). Van den Bosch Transporten, Van den Bosch Transporte, družba nemškega prava, in Silo-Tank, družba madžarskega prava, so sestrške družbe, ki pripadajo isti skupini. Te tri družbe imajo istega upravitelja in istega lastnika poslovnih deležev.

- 13 Družba Van den Bosch Transporten je članica Vereniging Goederenvervoer Nederland (nizozemsko združenje za prevoz blaga). To združenje in FNV sta sklenila KP za prevoz blaga, ki je začela veljati 1. januarja 2012 in je prenehala veljati 31. decembra 2013. Ni bila razglašena za splošno veljavno. Nasprotno pa je bila Collectieve arbeidsovereenkomst Beroepsgoederenvervoer over de weg en verhuur van mobiele kranen (kolektivna pogodba za opravljanje storitev cestnega prevoza blaga za najem ali plačilo in za oddajanje mobilnih žerjavov v najem; v nadaljevanju: KP za cestni prevoz za najem ali plačilo) razglašena za splošno veljavno od 31. januarja 2013 do 31. decembra 2013. Z besluit van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (odlok ministra za socialne zadeve in delo) z dne 25. januarja 2013 (Stcrt. 2013, št. 2496) pa so bila podjetja, ki so spadala pod KP za prevoz blaga, oproščena uporabe KP za cestni prevoz za najem ali plačilo. Ta oprostitvev je med drugim veljala za družbo Van den Bosch Transporten.

- 14 Člen 44 KP za prevoz blaga, naslovljen „Določba o zakupu“, katerega besedilo je bilo skoraj enako besedilu člena 73 KP za cestni prevoz za najem ali plačilo, je določal:

„1. Delodajalec mora v podizvajalskih pogodbah, ki jih samostojni izvajalci kot delodajalci izvajajo v podjetju s sedežem na Nizozemskem ali iz tega podjetja, določiti, da za delavce teh samostojnih izvajalcev veljajo splošni pogoji dela [iz te kolektivne pogodbe], če to izhaja iz Direktive 96/71 [...], tudi če sta se stranki odločili, da bosta za pogodbo uporabili pravo druge države in ne nizozemsko pravo.

2. Delodajalec je dolžan delavce iz odstavka 1 seznaniti z delovnimi pogoji, ki veljajo zanje.

[...]“.

- 15 Družba Van den Bosch Transporten je z družbama Van den Bosch Transporte in Silo-Tank sklenila pogodbe o zakupu vozil za mednarodni prevoz.
- 16 Delavci iz Nemčije in Madžarske, ki so bili na podlagi pogodbe o zaposlitvi povezani z družbama Van den Bosch Transporte in Silo-Tank, so v okviru navedenih pogodb o zakupu vozil opravljali dejavnost voznika. Praviloma je bilo v obdobju, na katero se nanaša postopek v glavni stvari, zakup opravljen iz kraja Erp in vožnje so se tam končale. Vendar je večina prevoza, ki je bil opravljen na podlagi zadevnih pogodb o zakupu vozil, potekala zunaj ozemlja Kraljevine Nizozemske.
- 17 Splošni delovni pogoji, ki so bili taki, kot so določeni v KP za prevoz blaga, se niso uporabljali za voznike iz Nemčije in Madžarske.

- 18 FNV je proti družbam Van den Bosch Transporten, Van den Bosch Transporte in Silo-Tank vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se tem družbam naloži, naj spoštujejo KP za prevoz blaga, zlasti njen člen 44. Po mnenju FNV bi morala družba Van den Bosch Transporten, ko je uporabila voznike iz Nemčije in Madžarske, na podlagi te določbe zanje kot napotene delavce v smislu Direktive 96/71 uporabiti splošne delovne pogoje iz te kolektivne pogodbe.
- 19 Z vmesno sodbo, izdano na prvi stopnji, je bilo razsojeno, da se morajo splošni delovni pogoji iz KP za prevoz blaga dejansko uporabiti za voznike iz Nemčije in Madžarske, ki jih je uporabila družba Van den Bosch Transporten.
- 20 Pritožbeno sodišče je to vmesno sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo v razsojanje prvostopenjskemu sodišču. Vendar je zavrnilo tezo, ki so jo zagovarjale družbe Van den Bosch Transporten, Van den Bosch Transporte in Silo-Tank, da je treba člen 44 KP za prevoz blaga razglasiti za ničen, ker obveznost, ki izhaja iz njega, zanje pomeni neutemeljeno oviro za svobodo opravljanja storitev, ki jo zagotavlja člen 56 PDEU. Pritožbeno sodišče je v utemeljitev te odločbe v bistvu menilo, da ta kolektivna pogodba sicer ni bila razglašena za splošno veljavno, vendar so bila podjetja, ki spadajo pod to kolektivno pogodbo, oproščena uporabe KP za cestni prevoz za najem ali plačilo, ki je bila splošno veljavna in katere člen 73 je bil v bistvu enak členu 44 KP za prevoz blaga, njena vsebina pa je bila v preostalem praktično enaka vsebini zadnjenavedene kolektivne pogodbe. Tako naj bi zlasti v zvezi z obveznostjo, ki mora veljati tudi za podizvajalca, KP za prevoz blaga imela enak učinek kot KP za cestni prevoz za najem ali plačilo, saj veljavnost teh dveh kolektivnih pogodb poleg tega preneha na isti dan. Z vsebinskega vidika bi bilo zato treba KP za prevoz blaga obravnavati enako, kot če bi bila dejansko razglašena za splošno veljavno tako za podjetnike iz zadevnega sektorja s sedežem na Nizozemskem kot za vse tuje zakupnike vozil.
- 21 Iz tega naj bi sledilo, da se člena 44 KP za prevoz blaga ne sme šteti za neutemeljeno oviro za svobodo opravljanja storitev v smislu člena 56 PDEU.
- 22 Poleg tega je predložitveno sodišče menilo, da morajo za to, da bi bilo podizvajalcem v skladu s členom 44 KP za prevoz blaga mogoče naložiti, naj delavcemodobrijo delovne pogoje, določene s to kolektivno pogodbo, zadevne podizvajalske pogodbe spadati pod Direktivo 96/71. Glede tega so družbe Van den Bosch Transporten, Van den Bosch Transporte in Silo-Tank pred navedenim sodiščem navajale, da je treba izraz „[napotiti] na ozemlje katere od držav članic“ v smislu člena 1(1) in (3) Direktive 96/71 razlagati dobesedno, medtem ko bi bilo treba po mnenju FNV ta izraz razumeti široko, kot da se nanaša tudi na primer, ko se napotitev izvede „na ozemlje katere od držav članic ali z njega“. V zadnjem primeru naj ne bi bilo pomembno, v katerih državah članicah zadevni voznik dejansko opravlja zaporedne dejavnosti v okviru zakupa vozila.
- 23 Pritožbeno sodišče je menilo, da bi morala prevladati dobesedna razlaga člena 1(1) in (3) Direktive 96/71, tako da zakupi vozil, kakršni so ti iz obravnavane zadeve, ne spadajo na področje uporabe te direktive, saj naj bi se ta direktiva vsaj v pretežnem nanašala le na zakupe vozil „na ozemlju“ druge države članice.
- 24 FNV je pri predložitvenem sodišču, Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske), vložila pritožbo zoper to odločbo pritožbenega sodišča, ker navedena odločba temelji na dobesedni razlagi člena 1(1) in (3) Direktive 96/71. Družbe Van den Bosch Transporten, Van den Bosch Transporte in Silo-Tank so vložile nasprotno pritožbo, ker je pritožbeno sodišče odločilo, da člena 44 KP za prevoz blaga ni treba šteti za neutemeljeno oviro za svobodo opravljanja storitev.
- 25 Predložitveno sodišče navaja, da se v glavni pritožbi postavlja zlasti vprašanje razlage izraza „na ozemlje katere od držav članic“ v smislu člena 1(1) in (3) ter člena 2(1) Direktive 96/71 v primeru mednarodnega cestnega prevoza, kot je ta, ki so ga opravljale družbe Van den Bosch Transporten, Van den Bosch Transporte in Silo-Tank. Meni, da je ta razlaga odločilna za ugotovitev, ali vozniki, ki

opravljajo dejavnost v mednarodnem cestnem prometu, kakršni so ti iz postopka v tej zadevi, spadajo na področje uporabe Direktive 96/71. Za to bi se bilo treba najprej vprašati, ali se Direktiva 96/71 uporablja za mednarodni cestni promet.

- 26 Predložitveno sodišče poleg tega meni, da se v glavni pritožbi postavlja vprašanje, ali je okoliščina, da so podjetja, ki napotijo zadevne delavce – v obravnavanem primeru v skupino – povezana z družbo, v katero so ti delavci napoteni, upoštevna za razlago zgoraj navedenih določb Direktive 96/71.
- 27 Poleg tega naj bi bilo v tej pritožbi podredno navedeno, da pritožbeno sodišče ni upoštevalo dejstva, da je del voženj, ki sta jih družbi Van den Bosch Transporte in Silo-Tank opravili za družbo Van den Bosch Transporten, v celoti potekal na ozemlju Kraljevine Nizozemske v okviru kabotaže. Zato naj bi se postavljalo vprašanje, ali tak prevoz spada na področje uporabe Direktive 96/71.
- 28 Nazadnje, predložitveno sodišče navaja, da je bila nasprotna pritožba vložena, če bi bilo glavni pritožbi v celoti ali deloma ugodeno. Tudi pritožbeni razlog, naveden v utemeljitev te nasprotne pritožbe, naj bi se nanašal na vprašanja razlage, na podlagi katerih bi bilo treba Sodišču predložiti vprašanja za predhodno odločanje.
- 29 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba Direktivo [96/71] razlagati tako, da velja tudi za delavca, ki je voznik v mednarodnem cestnem prevozu blaga in svoje delo zato opravlja v več državah članicah?

2. (a) Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: na podlagi katerih meril ali vidikov se določi, ali je delavec, ki je voznik v mednarodnem cestnem prevozu blaga, napoten „na ozemlje katere od držav članic“ v smislu člena 1(1) in (3) Direktive [96/71] in ali ta delavec v smislu člena 2(1) Direktive [96/71] „za omejen čas opravlja delo na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri običajno dela“?
- (b) Ali je za odgovor na drugo vprašanje (točka (a)) pomembno, da je podjetje, ki napotuje delavca iz drugega vprašanja (točka (a)), povezano, na primer v skupino, s podjetjem, v katero je ta delavec napoten, in če je odgovor pritrdilen, v kakšnem smislu?
- (c) Če se delo delavca iz drugega vprašanja (točka (a)) delno nanaša na kabotažo – to je prevoz, ki se opravlja izključno na ozemlju države članice, ki ni država članica, v kateri ta delavec običajno dela – ali je treba potem pri tem delavcu vsekakor izhajati iz tega, da v zvezi s tem delom njegovega dela začasno dela na ozemlju prvonavedene države članice? Če je odgovor pritrdilen, ali v zvezi s tem velja spodnja meja, na primer v obliki minimalnega števila dni na mesec, na katere poteka ta kabotaža?
3. (a) Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: kako je treba razlagati pojem „kolektivne pogodbe, razglašene za splošno veljavne“ v smislu člena 3(1) in (8), prvi pododstavek, Direktive [96/71]? Ali gre za avtonomni pojem prava Unije in torej zadostuje, da so pogoji iz člena 3(8), prvi pododstavek, Direktive [96/71] dejansko izpolnjeni, ali pa se v skladu s temi določbami hkrati zahteva, da je bila kolektivna pogodba razglašena za splošno veljavno na podlagi nacionalnega prava?
- (b) Če kolektivne pogodbe ni mogoče opredeliti kot kolektivne pogodbe, razglašene za splošno veljavno v smislu člena 3(1) in (8), prvi pododstavek, Direktive [96/71], ali potem člen 56 PDEU nasprotuje temu, da se podjetju s sedežem v državi članici, ki napoti delavca na ozemlje druge države članice, s pogodbo naloži spoštovanje določb take kolektivne pogodbe, ki velja v zadnjenavedeni državi članici?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 30 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo 96/71 razlagati tako, da se uporablja za čezmejno opravljanje storitev v sektorju cestnega prevoza.
- 31 Kot je razvidno iz člena 1(1) in (3) Direktive 96/71 v povezavi z uvodno izjavo 4 te direktive, se ta direktiva uporablja za podjetja s sedežem v državi članici, ki v okviru čezmejnega opravljanja storitev – ki ima lahko obliko bodisi izvajanja del s strani nekega podjetja na lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi pogodbe, sklenjene med tem podjetjem in pogodbenico, ki so ji storitve namenjene, bodisi posredovanja dela delavcev podjetju v okviru javnega ali zasebnega naročila – napotijo delavce na ozemlje države članice.
- 32 Člen 1(2) Direktive 96/71 pa s področja uporabe te direktive izključuje le opravljanje storitev, ki se nanašajo na posadke podjetij trgovske mornarice.
- 33 Iz tega sledi, da se ta direktiva, z izjemo zadnjenavedenih storitev, načeloma uporablja za vso čezmejno opravljanje storitev, ki se nanaša na napotitev delavcev, ne glede na gospodarski sektor, na katerega se taka storitev navezuje, torej vključno s sektorjem cestnega prevoza.
- 34 To razlago potrjuje člen 2(1) Direktive 96/71, saj ta določba pojem „napoteni delavec“ v smislu te direktive opredeljuje tako, da zajema „[vsakega] delavca“, ki za omejen čas opravlja delo na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri običajno dela, ne da bi se navedena določba sklicevala na kakršno koli omejitev glede sektorja dejavnosti tega delavca.
- 35 Uporaba Direktive 96/71 v sektorju cestnega prevoza je izrecno potrjena z drugimi akti prava Unije, kot sta Direktiva 2014/67, katere člen 9(1)(b) med upravnimi zahtevami in ukrepi nadzora, ki so potrebni za učinkovit nadzor spoštovanja obveznosti, določenih zlasti z Direktivo 96/71, opredeljuje ukrepe, ki se nanašajo posebej na „mobilne delavce v prometnem sektorju“, in Direktiva 2020/1057, v katere uvodni izjavi 7 je pojasnjeno, da se določbe o napotitvi delavcev iz Direktive 96/71 „uporabljajo za sektor cestnega prometa“.
- 36 Vendar družbe Van den Bosch Transporten, Van den Bosch Transporte in Silo-Tank ter madžarska in poljska vlada v svojih stališčih ugovarjajo, da določbe, ki urejajo svobodo opravljanja storitev in ki so bile podlaga za sprejetje Direktive 96/71, izključujejo, da bi dejavnosti cestnega prevoza blaga spadale na področje uporabe te direktive. Zato naj bi bilo treba člen 1(1) Direktive 96/71, v skladu s katerim se ta uporablja za podjetja s sedežem v državi članici, ki v okviru čezmejnega opravljanja storitev napotijo delavce, razlagati tako, da se nanaša na „opravljanje storitev“ v smislu člena 56 PDEU, ki naj ne bi vključevalo prostega pretoka storitev na področju prevoza, ki naj bi bilo posebej urejeno z določbami naslova Pogodbe DEU o prevozu, in sicer s členi od 90 do 100.
- 37 Glede tega je treba opozoriti, da svobode opravljanja prevoznih storitev sicer ne ureja člen 56 PDEU, ki se nanaša na svobodo opravljanja storitev na splošno, ampak določbe naslova Pogodbe DEU o prevozu, na katere napotuje člen 58(1) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, Dobersberger, C-16/18, EU:C:2019:1110, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 38 Vendar je treba navesti, da je Direktiva 96/71, kot je bilo poudarjeno v točki 33 te sodbe, splošna. Poleg tega je, kot je razvidno iz uvodne izjave 1 te direktive, njen namen odprava ovir za prosti pretok oseb in storitev med državami članicami, v njeni uvodni izjavi 5 pa je navedeno, da je za uveljavljanje čezmejnega opravljanja storitev potreben obstoj lojalne konkurence in ukrepov, ki varujejo spoštovanje pravic delavcev.

- 39 Drugače kot na primer Uredba št. 1072/2009, ki za namen načela „licence Skupnosti“, določenega v členih 3 in 4 te uredbe, vključuje vsa „enotna pravila, ki se uporabljajo za mednarodni prevoz na ozemlje države članice ali z njega ali prek ozemlja ene ali več držav članic“ in „pogoje, pod katerimi lahko prevozniki nerezidenti opravljajo nacionalni cestni prevoz v državi članici“ v smislu člena 91(1)(a) in (b) PDEU (glej v tem smislu mnenje 2/15 (Prostotrgovinski sporazum s Singapurjem) z dne 16. maja 2017, EU:C:2017:376, točka 208), se Direktiva 96/71 torej ne nanaša na izvajanje skupne prometne politike v smislu tega člena 91. Poleg tega ne zajema „ukrepov za izboljšanje varnosti prometa“ ali „ustreznih predpisov“ na področju prevoza v smislu člena 91(1)(c) in (d) PDEU.
- 40 Iz zgoraj navedenega izhaja, da na podlagi dejstva, da Direktiva 96/71 temelji na določbah Pogodbe ES o svobodi opravljanja storitev, ne da bi njena pravna podlaga poleg tega vsebovala določbe o prevozu, s področja uporabe te direktive ni mogoče izključiti opravljanja čezmejnih storitev v sektorju dejavnosti cestnega prevoza, zlasti blaga.
- 41 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba Direktivo 96/71 razlagati tako, da se uporablja za čezmejno opravljanje storitev v sektorju cestnega prevoza.

Drugo vprašanje

Drugo vprašanje, točka (a)

- 42 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, točka (a), v bistvu sprašuje, pod katerimi pogoji se delavec, ki opravlja dejavnost voznika v sektorju mednarodnega cestnega prevoza v okviru pogodbe o zakupu vozil med podjetjem, v katerem je zaposlen in ima sedež v državi članici, in podjetjem, ki opravlja dejavnost v drugi državi članici, šteje za delavca, napotenega na ozemlje države članice v smislu člena 1(1) in (3) ter člena 2(1) Direktive 96/71.
- 43 Kot je bilo opozorjeno v točki 31 te sodbe, iz člena 1(1) in (3) Direktive 96/71 v povezavi z uvodno izjavo 4 te direktive izhaja, da se ta direktiva uporablja za podjetja s sedežem v državi članici, ki v okviru čezmejnega opravljanja storitev – ki ima lahko obliko bodisi izvajanja del s strani nekega podjetja na lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi pogodbe, sklenjene med tem podjetjem in pogodbenico, ki so ji storitve namenjene, bodisi posredovanja dela delavcev, v okviru javnega ali zasebnega naročila – napotijo delavce na ozemlje države članice.
- 44 V skladu s členom 2(1) navedene direktive „pomeni ‚napoteni delavec‘ delavca, ki za omejen čas opravlja delo na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri običajno dela“.
- 45 Ob upoštevanju Direktive 96/71 je delavca mogoče šteti za napotenega na ozemlje države članice zgolj, če je opravljanje njegovega dela dovolj povezano s tem ozemljem (glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, Dobersberger, C-16/18, EU:C:2019:1110, točka 31), za kar je treba opraviti celovito presojo vseh elementov, ki so značilni za dejavnost zadevnega delavca.
- 46 Glede tega je treba poudariti, da je obstoj take povezave z zadevnim ozemljem lahko razviden zlasti iz značilnosti storitev, na opravljanje katerih je napoten zadevni delavec. Prav tako je upošteven element za presojo obstoja take povezave narava dejavnosti, ki jih ta delavec opravlja na ozemlju zadevne države članice.
- 47 Glede mobilnih delavcev, kot so vozniki tovornih vozil v mednarodnem prometu, je stopnja intenzivnosti povezave dejavnosti, ki jih tak delavec opravlja v okviru storitve prevoza, na katero je bil napoten, z ozemljem vsake zadevne države članice tudi upoštevana za te namene.

- 48 Enako velja za del teh dejavnosti v celoti zadevnih storitev. Glede tega so dejavnosti natovarjanja ali raztovarjanja blaga, vzdrževanja ali čiščenja prevoznih sredstev upoštevna, če jih dejansko opravi zadevni voznik, in ne tretje osebe.
- 49 Nasprotno, delavca, ki v zelo omejenih primerih opravlja storitve na ozemlju države članice, na katero je napoten, ni mogoče šteti za „napotenega“ v smislu Direktive 96/71 (glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, Dobersberger, C-16/18, EU:C:2019:1110, točka 31). To tako velja za voznika, ki v okviru cestnega prevoza blaga samo prečka ozemlje države članice. Enako naj bi veljalo za voznika, ki opravlja izključno čezmejni prevoz iz države članice, v kateri ima prevozno podjetje sedež, na ozemlje druge države članice ali obratno.
- 50 Poleg tega dejstvo, da voznik v mednarodnem cestnem prometu, ki ga je podjetje s sedežem v državi članici posredovalo podjetju s sedežem v drugi državi članici, prejema navodila, povezana z njegovimi nalogami, te začne ali konča opravljati na sedežu tega drugega podjetja, samo po sebi ne zadostuje za ugotovitev, da je bil ta voznik „napoten“ na ozemlje te druge države članice, če opravljanje dela navedenega voznika na podlagi drugih dejavnikov ne izkazuje zadostne povezave s tem ozemljem.
- 51 Ob upoštevanju vsega zgoraj navedenega je treba na drugo vprašanje, točka (a), odgovoriti, da je treba člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 razlagati tako, da je delavec, ki opravlja dejavnost voznika v sektorju mednarodnega cestnega prevoza v okviru pogodbe o zakupu vozil med podjetjem, v katerem je zaposlen in ki ima sedež v državi članici, in podjetjem, ki je v drugi državi članici, kot je tista, v kateri zadevna oseba običajno dela, delavec, ki je napoten na ozemlje države članice v smislu teh določb, če opravljanje njegovega dela za zadevni omejen čas izkazuje zadostno povezavo s tem ozemljem. Obstoj take povezave se določi v okviru celovite presoje elementov, kot so narava dejavnosti, ki jih zadevni delavec opravlja na navedenem ozemlju, stopnja intenzivnosti povezave dejavnosti tega delavca z ozemljem vsake države članice, v kateri dela, in delež, ki ga navedene dejavnosti na tem ozemlju pomenijo v celotni prevozni storitvi.
- 52 Dejstvo, da voznik v mednarodnem cestnem prometu, ki ga je podjetje s sedežem v državi članici posredovalo podjetju s sedežem v drugi državi članici, prejema navodila, povezana s svojimi nalogami, in da te začne ali konča opravljati na sedežu tega drugega podjetja, samo po sebi ne zadostuje za ugotovitev, da je bil ta voznik napoten na ozemlje te druge države članice v smislu Direktive 96/71, če opravljanje dela navedenega voznika na podlagi drugih dejavnikov ne izkazuje zadostne povezave s tem ozemljem.

Drugo vprašanje, točka (b)

- 53 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, točka (b), v bistvu sprašuje, ali je treba člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 razlagati tako, da je obstoj povezanosti podjetij v skupino, ki so stranke pogodbe o posredovanju dela delavcev drugemu uporabniku, upoštevno za presojo obstoja napotitve delavcev.
- 54 Glede tega je treba poudariti, da se v skladu s členom 1(3)(b) te direktive ta direktiva sicer uporablja za napotitev delavca v ustanovo ali podjetje, ki je v lasti skupine, na ozemlje katere od držav članic pod pogojem, da v času napotitve obstaja delovno razmerje med podjetjem, ki delavca napoti, in delavcem.
- 55 Čeprav se Direktiva 96/71 tako izrecno nanaša na položaj napotitve znotraj skupine podjetij, pa se, kot je razvidno iz točke 51 te sodbe, status napotenega delavca določi glede na obstoj zadostne povezave med opravljanjem njegovega dela in ozemljem druge države članice, kot je tista, na ozemlju katere običajno dela.

- 56 Samo z obstojem povezanosti podjetij v skupino, ki so stranke pogodbe o posredovanju dela delavcev drugemu uporabniku, pa ni mogoče opredeliti stopnje povezanosti z ozemljem države članice, v katero je zadevni delavec napoten, in torej ugotoviti, ali je povezava med opravljanjem dela tega delavca in tem ozemljem zadostna, da se ugotovi obstoj položaja napotitve, ki spada na področje uporabe Direktive 96/71.
- 57 Zato je treba na drugo vprašanje, točka (b), odgovoriti, da je treba člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 razlagati tako, da obstoj povezanosti podjetij v skupino, ki so stranke pogodbe o posredovanju dela delavcev drugemu uporabniku, kot tak ni upošteven za presojo obstoja napotitve delavcev.

Drugo vprašanje, točka (c)

- 58 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, točka (c), v bistvu sprašuje, ali je treba člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 razlagati tako, da je delavca, ki opravlja dejavnost voznika v sektorju cestnega prevoza in ki v okviru pogodbe o zakupu vozil med podjetjem, v katerem je zaposlen in ki ima sedež v državi članici, in podjetjem, ki je v drugi državi članici, opravlja kabotažo na ozemlju države članice, ki ni tista, na ozemlju katere običajno dela, mogoče šteti za napotenega na ozemlje države članice, v kateri se ta kabotaža opravlja, in – če je tako – ali glede tega obstaja minimalni prag v zvezi s trajanjem navedene kabotaže.
- 59 Glede tega je treba najprej poudariti, da je treba Direktivo 96/71 razlagati v povezavi z Uredbo št. 1072/2009, v katere uvodni izjavi 17 je navedeno, da se ta direktiva uporablja za prevozna podjetja, ki opravljajo kabotažo.
- 60 V skladu s členom 2, točki 3 in 6, Uredbe št. 1072/2009 je kabotaža opredeljena kot notranji cestni prevoz za najem ali plačilo, ki se začasno opravlja v državi članici gostiteljici skladno s to uredbo, pri čemer je država članica gostiteljica tista, v kateri cestni prevoznik opravlja dejavnost in ki ni država članica sedeža cestnega prevoznika.
- 61 Glede pogojev, pod katerimi lahko cestni prevozniki nerezidenti opravljajo kabotažo v državi članici gostiteljici, člen 8(2) Uredbe št. 1072/2009 določa, da lahko ti prevozniki v državi članici gostiteljici opravljajo največ tri zaporedne kabotaže v okviru dohodnega mednarodnega prevoza v sedmih dneh od zadnjega razkladanja, opravljenega v tej državi v okviru dohodnega mednarodnega prevoza.
- 62 Iz zgornjih treh točk je razvidno, da kabotaža v celoti poteka na ozemlju države članice gostiteljice, na podlagi česar je mogoče sklepati, da delo, ki ga voznik opravlja v okviru takih dejavnosti, ohranja zadostno povezavo s tem ozemljem.
- 63 Iz tega sledi, da je treba za voznika, ki opravlja tako kabotažo, načeloma šteti, da je napoten na ozemlje države članice gostiteljice v smislu člena 2(1) Direktive 96/71.
- 64 Čeprav samo trajanje take kabotaže ne more omajati obstoja zadostne povezave med opravljanjem dela voznika, ki izvaja te kabotaže, in ozemljem države članice gostiteljice, pa ta presoja ne vpliva na uporabo člena 3(3) Direktive 96/71.
- 65 Zato je treba na drugo vprašanje, točka (c), odgovoriti, da je treba člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 razlagati tako, da je delavca, ki opravlja dejavnost voznika v sektorju cestnega prevoza in ki v okviru pogodbe o zakupu vozil med podjetjem, v katerem je zaposlen in ki ima sedež v državi članici, in podjetjem, ki je v drugi državi članici, opravlja kabotažo na ozemlju države članice, ki ni tista, na ozemlju katere običajno dela, načeloma treba šteti za napotenega na ozemlje države članice, v kateri se ta kabotaža opravlja. Trajanje kabotaže je element, ki – brez poseganja v morebitno uporabo člena 3(3) te direktive – ni upošteven za presojo obstoja take napotitve.

Tretje vprašanje

Tretje vprašanje, točka (a)

- 66 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem, točka (a), v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) in (8) Direktive 96/71 razlagati tako, da je treba o vprašanju, ali je bila kolektivna pogodba razglašena za splošno veljavno, odločiti na podlagi veljavnega nacionalnega prava.
- 67 Opozoriti je treba, da v skladu s členom 3(1), druga alineja, Direktive 96/71 države članice zagotovijo, da podjetja, ki napotujejo delavce, delavcem, napotenim na njihovo ozemlje, zagotovijo nekatere delovne in zaposlitvene pogoje, ki so v državi članici, na ozemlju katere se opravlja delo, določeni zlasti s kolektivnimi pogodbami, razglašenimi za splošno veljavne v smislu odstavka 8 tega člena 3, če se nanašajo na dejavnosti na področju gradbeništva iz Priloge k tej direktivi. V skladu s členom 3(10), druga alineja, navedene direktive lahko države članice nacionalnim podjetjem in podjetjem iz drugih držav članic na podlagi enakega obravnavanja predpišejo delovne in zaposlitvene pogoje, ki so določeni zlasti v kolektivnih pogodbah, kot so te, ki so navedene v odstavku 8 navedenega člena 3, in se nanašajo na dejavnosti, ki niso dejavnosti na področju gradbeništva.
- 68 V skladu s členom 3(8) Direktive 96/71 „kolektivne pogodbe [...], razglašene za splošno uporabne“ pomenijo kolektivne pogodbe, ki jih morajo spoštovati vsa podjetja na zadevnem geografskem območju in poklicu ali panogi.
- 69 Glede tega, kot je v bistvu navedel generalni pravobranilec v točki 129 sklepnih predlogov, člen 3(1) Direktive 96/71 sicer res ne napotuje izrecno na nacionalno pravo, ostaja pa dejstvo, da to implicitno je tako, saj se s to določbo zahteva, da je zadevna kolektivna pogodba razglašena za splošno veljavno. Vendar je tako razglasitev mogoče izvesti le v skladu s pravom zadevne države članice.
- 70 To ugotovitev potrjuje besedilo člena 3(8), drugi pododstavek, navedene direktive. Zakonodajalec Unije se je namreč s tem, da je določil, da lahko države članice, če ni sistema za razglasitev kolektivnih pogodb za splošno veljavne, za podlago uporabijo kolektivne pogodbe, ki imajo splošen učinek za vsa podobna podjetja na zadevnem geografskem območju in poklicu ali panogi, in/ali kolektivne pogodbe, sklenjene med najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev na nacionalni ravni in ki se jih uporablja na ozemlju celotne države, nujno skliceval na nacionalni sistem.
- 71 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da podjetja, ki opravljajo dejavnost v sektorju prevoza blaga, spadajo pod KP za prevoz blaga. Res je, da ta kolektivna pogodba kot taka ni bila razglašena za splošno veljavno. Ob tem je bilo spoštovanje te pogodbe pogoj za oprostitev uporabe KP za cestni prevoz za najem ali plačilo, ki je bila razglašena za splošno veljavno. Poleg tega je bila vsebina določb teh dveh kolektivnih pogodb skoraj enaka. Tako se zdi, da je spoštovanje teh določb veljalo za vsa podjetja, ki opravljajo dejavnost v sektorju prevoza blaga.
- 72 Iz zgoraj navedenega sledi, da je treba na tretje vprašanje, točka (a), odgovoriti, da je treba člen 3(1) in (8) Direktive 96/71 razlagati tako, da je treba o vprašanju, ali je bila kolektivna pogodba razglašena za splošno veljavno, odločiti na podlagi veljavnega nacionalnega prava. Pojmu, na katerega se nanašata ti določbi, ustreza kolektivna pogodba, ki ni bila razglašena za splošno veljavno, vendar je za podjetja, ki spadajo pod to pogodbo, njeno spoštovanje pogoj za oprostitev uporabe druge kolektivne pogodbe, ki je razglašena za splošno veljavno, in katere določbe so v bistvu enake določbam te druge kolektivne pogodbe.

Tretje vprašanje, točka (b)

- 73 Glede na odgovor na tretje vprašanje, točka (a), na tretje vprašanje, točka (b), ni treba odgovoriti.

Stroški

- 74 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev je treba razlagati tako, da se uporablja za čezmejno opravljanje storitev v sektorju cestnega prevoza.
2. Člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 je treba razlagati tako, da je delavec, ki opravlja dejavnost voznika v sektorju mednarodnega cestnega prevoza v okviru pogodbe o zakupu vozil med podjetjem, v katerem je zaposlen in ki ima sedež v državi članici, in podjetjem, ki je v drugi državi članici, kot je tista, v kateri zadevna oseba običajno dela, delavec, ki je napoten na ozemlje države članice v smislu teh določb, če opravljanje njegovega dela za zadevni omejen čas izkazuje zadostno povezavo s tem ozemljem. Obstoj take povezave se določi v okviru celovite presoje elementov, kot so narava dejavnosti, ki jih zadevni delavec opravlja na navedenem ozemlju, stopnja intenzivnosti povezave dejavnosti tega delavca z ozemljem vsake države članice, v kateri dela, in delež, ki ga navedene dejavnosti na tem ozemlju pomenijo v celotni prevoznih storitvi.

Dejstvo, da voznik v mednarodnem cestnem prometu, ki ga je podjetje s sedežem v državi članici posredovalo podjetju s sedežem v drugi državi članici, prejema navodila, povezana z njegovimi nalogami, in da te začne ali konča opravljati na sedežu tega drugega podjetja, samo po sebi ne zadostuje za ugotovitev, da je bil ta voznik napoten na ozemlje te druge države članice v smislu Direktive 96/71, če opravljanje dela navedenega voznika na podlagi drugih dejavnikov ne izkazuje zadostne povezave s tem ozemljem.

3. Člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 je treba razlagati tako, da obstoj povezanosti podjetij v skupino, ki so stranke pogodbe o posredovanju dela delavcev drugemu uporabniku, kot tak ni upošteven za presojo obstoja napotitve delavcev.
4. Člen 1(1) in (3) ter člen 2(1) Direktive 96/71 je treba razlagati tako, da je delavca, ki opravlja dejavnost voznika v sektorju cestnega prevoza in ki v okviru pogodbe o zakupu vozil med podjetjem, v katerem je zaposlen in ki ima sedež v državi članici, in podjetjem, ki je v drugi državi članici, opravlja kabotažo na ozemlju države članice, ki ni tista, v kateri običajno dela, načeloma treba šteti za napotenega na ozemlje države članice, v kateri se ta kabotaža opravlja. Trajanje kabotaže je element, ki – brez poseganja v morebitno uporabo člena 3(3) te direktive – ni upošteven za presojo obstoja take napotitve.
5. Člen 3(1) in (8) Direktive 96/71 je treba razlagati tako, da je treba o vprašanju, ali je bila kolektivna pogodba razglašena za splošno veljavno, odločiti na podlagi veljavnega nacionalnega prava. Pojmu, na katerega se nanašata ti določbi, ustreza kolektivna pogodba, ki ni bila razglašena za splošno veljavno, vendar je za podjetja, ki spadajo pod to pogodbo, njeno spoštovanje pogoj za oprostitev uporabe druge kolektivne pogodbe, ki je razglašena za splošno veljavno, in katere določbe so v bistvu enake določbam te druge kolektivne pogodbe.

Podpisi